ZESPÓŁ PAŃSTWOWYCH SZKÓŁ MUZYCZNYCH
im. Kazimierza Wiłkomirskiego w Elblągu

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

na rok szkolny 2026/2027

Wychowanie przez sztukę • bezpieczeństwo • dobrostan • odpowiedzialność

Podstawa opracowania: diagnoza potrzeb społeczności szkolnej, materiały szkoły, kierunki polityki oświatowej MEN na rok 2026/2027 oraz najnowsze oficjalnie opublikowane rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA.

Elbląg, wrzesień 2026 r.

Przyjęty uchwałą Rady Rodziców nr 2/09/2026 z dnia 29 września 2026r.,
w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.

Informacja o statusie dokumentu

Program obejmuje wszystkie szkoły wchodzące w skład ZPSM: OSM I stopnia, OSM II stopnia, PSM I stopnia i PSM II stopnia. Działania dostosowuje się do wieku uczniów, typu szkoły, etapu rozwojowego i specyfiki kształcenia artystycznego.

Spis treści

I. Część stała – podstawy programu
1. Preambuła i założenia
2. Podstawa prawna i dokumenty odniesienia
3. Charakterystyka szkoły i środowiska
4. Misja, wizja, wartości i sylwetka absolwenta
5. Uczestnicy i odpowiedzialność za realizację
II. Część roczna – plan na rok 2026/2027
6. Diagnoza potrzeb, czynniki chroniące i czynniki ryzyka
7. Priorytety MEN i wskazania CEA – przełożenie na działania
8. Cele strategiczne i zakładane rezultaty
9. Harmonogram działań wychowawczo-profilaktycznych
10. Kalendarz działań i kampanii
11. Zasady reagowania i współpraca z instytucjami
12. Monitoring, ewaluacja i aktualizacja programu
13. Postanowienia końcowe
Załącznik – narzędzia monitorowania

I. Część stała – podstawy programu

1. Preambuła i założenia

Program wychowawczo-profilaktyczny ZPSM w Elblągu opiera się na przekonaniu, że szkoła artystyczna jest jednocześnie miejscem zdobywania wiedzy, rozwijania talentu i kształtowania dojrzałej, odpowiedzialnej osoby. Muzyka uczy wrażliwości, wytrwałości, współpracy i przyjmowania informacji zwrotnej, ale wiąże się również ze szczególnymi obciążeniami: oceną publiczną, presją występu, intensywną pracą indywidualną i koniecznością łączenia edukacji ogólnej z artystyczną.

Wychowanie jest wspieraniem ucznia w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej, aksjologicznej i artystycznej. Profilaktyka wzmacnia czynniki chroniące, ogranicza czynniki ryzyka oraz obejmuje działania uniwersalne, selektywne i wskazujące – odpowiednio do rozpoznanych potrzeb.

- program tworzy wspólne ramy dla działań całej społeczności szkolnej;
- podstawą planowania jest coroczna diagnoza potrzeb, zasobów i zagrożeń;
- działania mają charakter rozwojowy, a interwencje prowadzi się zgodnie z prawem i procedurami szkoły;
- uczeń jest traktowany podmiotowo, z poszanowaniem godności, prywatności, różnorodności i prawa do pomocy;
- rodzice są partnerami szkoły, a głos uczniów jest wykorzystywany w diagnozie i ewaluacji.

2. Podstawa prawna i dokumenty odniesienia

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej oraz Konwencja o prawach dziecka;
- ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w szczególności art. 1 i art. 26, w aktualnym brzmieniu;
- ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w aktualnym brzmieniu;
- ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, w aktualnym brzmieniu;
- rozporządzenie MEN z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1449);
- rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach, z późniejszymi zmianami;
- ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii; ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu; ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości;
- ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz rozporządzenie RM z 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870);
- ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich – w zakresie standardów ochrony małoletnich;
- podstawy programowe kształcenia ogólnego i artystycznego, przepisy BHP oraz przepisy dotyczące ochrony danych osobowych;

- Statut ZPSM w Elblągu, standardy ochrony małoletnich, procedury bezpieczeństwa i pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Dokumenty kierunkowe (niebędące samodzielnymi źródłami prawa): komunikat MEN dotyczący podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027 oraz oficjalne rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok 2026/2027. Dokumenty te wyznaczają kierunki planowania działań szkoły, lecz nie stanowią samodzielnej podstawy do ustanawiania nowych obowiązków, zakazów, ograniczeń ani sankcji wobec uczniów lub rodziców. Zmiany wynikające ze zmiany przepisów prawa lub Statutu stosuje się w zakresie wynikającym z tych aktów. Każda merytoryczna zmiana niniejszego Programu wymaga przyjęcia w trybie właściwym dla jego uchwalenia, tj. przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.

3. Charakterystyka szkoły i środowiska

ZPSM im. Kazimierza Wiłkomirskiego w Elblągu obejmuje OSM I stopnia, OSM II stopnia, PSM I stopnia i PSM II stopnia. Szkoła łączy kształcenie ogólne i artystyczne lub prowadzi kształcenie wyłącznie artystyczne. Uczniowie pracują indywidualnie i zespołowo, uczestniczą w koncertach, przesłuchaniach, konkursach i projektach, a część z nich dojeżdża z miejscowości poza Elblągiem.

Specyfika szkoły sprzyja rozwojowi dyscypliny, kreatywności, odporności i poczucia przynależności. Jednocześnie wymaga świadomego zapobiegania przeciążeniu, lękowi scenicznemu, perfekcjonizmowi, porównywaniu się, konfliktom w zespołach, urazom związanym z grą na instrumencie oraz trudnościom wynikającym z dużej liczby obowiązków.

Szkoła współpracuje ze środowiskiem lokalnym, instytucjami kultury, poradniami, Policją, służbami ratunkowymi i organizacjami społecznymi - stosownie do potrzeb i obowiązujących przepisów prawa. Udział ucznia niepełnoletniego w warsztatach, zajęciach lub innych działaniach prowadzonych przez podmiot zewnętrzny odbywa się po uprzednim poinformowaniu rodziców o realizatorze, tematyce i zakresie działania oraz po uzyskaniu wymaganej zgody rodziców. Zasada ta nie dotyczy działań interwencyjnych ani czynności podejmowanych na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

4. Misja, wizja, wartości i sylwetka absolwenta

Misja

Wszechstronny rozwój młodego człowieka poprzez wysokiej jakości edukację muzyczną i ogólną, prowadzoną w atmosferze szacunku, bezpieczeństwa, współpracy i odpowiedzialności.

Wizja

ZPSM jest szkołą wymagającą i jednocześnie wspierającą: rozwija talent, chroni dobrostan, uczy świadomego korzystania z technologii, wzmacnia relacje oraz przygotowuje uczniów do odpowiedzialnego uczestnictwa w kulturze i życiu społecznym.

Wartości

- wrażliwość artystyczna

- szacunek i godność
- odpowiedzialność
- współpraca i dialog
- rozwój osobisty
- bezpieczeństwo i zaufanie
- kultura osobista i estetyka
- uczciwość, rzetelność i odwaga cywilna

Sylwetka absolwenta

Absolwent rozwija kompetencje artystyczne i poznawcze, potrafi pracować samodzielnie i zespołowo, przyjmuje konstruktywną informację zwrotną, rozpoznaje własne potrzeby i granice, radzi sobie z napięciem scenicznym, korzysta z pomocy, chroni zdrowie i słuch, bezpiecznie działa w środowisku cyfrowym, szanuje innych oraz angażuje się w kulturę i życie społeczne.

5. Uczestnicy i odpowiedzialność za realizację

Podmiot	Najważniejsze zadania
Dyrektor	zapewnia warunki, nadzoruje zgodność działań z prawem, koordynuje reagowanie kryzysowe i współpracę instytucjonalną
Rada Rodziców	uchwala Program w porozumieniu z Radą Pedagogiczną; uczestniczy w diagnozie i ewaluacji; otrzymuje zbiorcze wyniki diagnoz i ewaluacji oraz informacje o proponowanych zmianach merytorycznych przed ich wprowadzeniem
Rada Pedagogiczna	uczestniczy w diagnozie, realizacji i ewaluacji; ujednolica działania oraz doskonali kompetencje
Wychowawcy	diagnozują potrzeby klas, opracowują plany wychowawcze, prowadzą działania i dokumentują wnioski
Nauczyciele ogólnokształcący i artystyczni	budują bezpieczne relacje, obserwują funkcjonowanie ucznia, reagują i przekazują informacje osobom właściwym
Pedagog, psycholog, pedagog specjalny	prowadzą diagnozę, konsultacje i wsparcie, koordynują pomoc oraz działania profilaktyczne
Pracownicy niepedagogiczni	dbają o bezpieczeństwo i kulturę kontaktu, zgłaszają niepokojące zdarzenia
Samorząd Uczniowski i uczniowie	współtworzą klimat szkoły, działania rówieśnicze, wolontariat i ocenę programu
Rodzice	współpracują ze szkołą, przekazują istotne informacje, wzmacniają spójność oddziaływań i korzystają z konsultacji

II. Część roczna – plan na rok 2026/2027

6. Diagnoza potrzeb, czynniki chroniące i czynniki ryzyka

Plan roczny oparto na analizie materiałów szkoły, obserwacji nauczycieli i specjalistów, rozmów z uczniami i rodzicami, wniosków z pracy wychowawczej w roku 2025/2026 oraz rozpoznania specyfiki kształcenia muzycznego. Diagnoza jest uzupełniana na początku roku szkolnego. Na podstawie zebranych danych zespół może doprecyzować sposób realizacji działań i wskaźniki monitorowania, o ile nie zmienia to merytorycznego zakresu Programu i nie prowadzi do ustanawiania nowych obowiązków, zakazów, ograniczeń, sankcji ani nowych zasad wobec uczniów lub rodziców. Zmiany merytoryczne wymagają przyjęcia w trybie właściwym dla Programu.

Czynniki chroniące

- silna identyfikacja uczniów ze szkołą, muzyką i zespołami artystycznymi;
- możliwość doświadczania sukcesu, rozwijania pasji i ekspresji emocji przez sztukę;
- stały kontakt z nauczycielami przedmiotu głównego i możliwość indywidualnego zauważenia potrzeb;
- zaangażowana kadra, pedagodzy i psycholog oraz współpraca z rodzicami;
- wydarzenia artystyczne, wolontariat i współpraca ze środowiskiem lokalnym;
- jasne procedury, standardy ochrony małoletnich i działania integracyjne.

Rozpoznane czynniki ryzyka i potrzeby

- stały stres związany z koncertami, przesłuchaniami i egzaminami, presja wyniku, perfekcjonizm oraz trudność w odpoczynku;
- przeciążenie liczbą obowiązków, niedobór czasu na sen, ruch, relaks i zainteresowania niezwiązane ze szkołą;
- hejt, cyberprzemoc, nieuprawnione rozpowszechnianie zdjęć, presja rówieśnicza i ryzyka wizerunkowe;
- nadmierne korzystanie z telefonów, mediów społecznościowych, gier i narzędzi AI oraz ograniczenie aktywności off-line;
- konflikty rówieśnicze, trudności komunikacyjne i potrzeba konsekwentnego reagowania dorosłych;
- potrzeba uspójnienia współpracy z rodzicami, zasad frekwencji, bezpieczeństwa i korzystania z urządzeń;
- potrzeba wczesnego rozpoznawania kryzysu psychicznego, zachowań ryzykownych i trudności rozwojowych;
- ryzyko przeciążeń i dolegliwości typowych dla instrumentalistów oraz zagrożenia słuchu.
- nierówne traktowanie uczniów przez kadrę pedagogiczną w porównywalnych sytuacjach;
- praktyki lub zachowania członków kadry pedagogicznej pozostające w sprzeczności z wartościami deklarowanymi w Programie, w szczególności z zasadami szacunku, godności, odpowiedzialności, współpracy i dialogu.

Priorytet szkoły: w roku 2026/2027 szczególne znaczenie mają: wspomaganie procesów uczenia się z uwzględnieniem specyfiki kształcenia artystycznego; przeciwdziałanie cyberprzemocy i przemocy rówieśniczej; profilaktyka uzależnień behawioralnych i od substancji; dobrostan i ograniczanie przeciążenia; bezpieczeństwo oraz spójna współpraca dorosłych.

Wnioski z diagnozy i rekomendacje do dalszej pracy

Wyniki diagnozy przeprowadzonej wśród uczniów wskazują, że większość uczniów deklaruje poczucie bezpieczeństwa w szkole. Jednocześnie rozpoznano wysoki poziom stresu, częste poczucie przeciążenia obowiązkami szkolnymi oraz potrzebę wsparcia w zakresie samooceny i relacji rówieśniczych. Szczególnej uwagi wymagają sygnały dotyczące doświadczenia wykluczenia lub dręczenia oraz cyberprzemocy. Wyniki nie przesądzają o przyczynach tych doświadczeń; wymagają dalszego rozpoznania, monitorowania i podejmowania działań adekwatnych do sytuacji. Istotnym zasobem jest deklarowana przez uczniów gotowość do korzystania z pomocy, zwłaszcza z warsztatów realizowanych w ramach pracy z wychowawcą oraz indywidualnych konsultacji ze specjalistami. Poniższe rekomendacje stanowią podstawę planowania i modyfikowania działań wychowawczych, profilaktycznych i z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w roku szkolnym 2026/2027.

1. Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne

- informowanie uczniów o dostępnych formach pomocy i sposobach zgłaszania trudności;
- monitorowanie funkcjonowania uczniów sygnalizujących obniżone samopoczucie, wysoki poziom stresu lub trudności w relacjach;
- podejmowanie indywidualnych działań wspierających, adekwatnie do rozpoznanych potrzeb;
- zapewnienie uczniom możliwości indywidualnych konsultacji z pedagogiem specjalnym, pedagogiem lub psychologiem.

2. Działania wychowawcze

- prowadzenie zajęć z wychowawcą dotyczących radzenia sobie ze stresem;
- zarządzania czasem i organizacji nauki;
- budowania poczucia własnej wartości;
- komunikacji i konstruktywnego rozwiązywania konfliktów;
- szacunku, akceptacji oraz przeciwdziałania wykluczeniu i przemocy rówieśniczej;
- praw ucznia i odpowiedzialności za własne zachowanie;
- profilaktyki uzależnień.

3. Bezpieczeństwo cyfrowe

- kontynuowanie profilaktyki cyberprzemocy i hejtu;
- kształtowanie zasad bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z Internetu;
- uczenie sposobów reagowania na przemoc w sieci;
- upowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania pomocy w sytuacji zagrożenia.

4. Przeciążenie i stres

- wspieranie uczniów w planowaniu obowiązków i efektywnym zarządzaniu czasem;
- rozwijanie umiejętności przygotowywania się do sprawdzianów, egzaminów, przesłuchań i występów;
- uczenie rozpoznawania sygnałów przeciążenia;
- ćwiczenie prostych metod redukcji napięcia i stresu.

5. Relacje rówieśnicze

- prowadzenie działań integracyjnych i profilaktycznych przeciwdziałających wykluczeniu;
- wzmacnianie wzajemnego szacunku i akceptacji;
- rozwijanie kompetencji społecznych;
- kształtowanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów;
- uczenie reagowania na hejt, przemoc i dręczenie.

Realizacja rekomendacji jest monitorowana w ramach ewaluacji Programu, ze szczególnym uwzględnieniem poczucia bezpieczeństwa uczniów, poziomu przeciążenia i stresu, dostępności pomocy, jakości relacji rówieśniczych oraz skuteczności działań profilaktycznych.

7. Priorytety MEN i wskazania CEA – przełożenie na działania

Źródło	Kierunek	Realizacja w ZPSM
MEN 1	Reforma26 – szkoła wymagająca, wspierająca i przyjazna	informacja zwrotna, pomoc w adaptacji, szkolenia i ujednolicanie praktyk
MEN 2	odporność społeczna, patriotyzm, postawy obywatelskie i bezpieczeństwo	samorządność, wolontariat, kultura narodowa, bezpieczeństwo i odpowiedzialność
MEN 3	edukacja zdrowotna, ruch i pierwsza pomoc	zdrowie muzyka, sen, ergonomia, aktywność, pierwsza pomoc
MEN 4	higiena cyfrowa, off-line, bezpieczeństwo w sieci i AI	zasady telefonów, cyberbezpieczeństwo, krytyczne myślenie i odpowiedzialne AI
MEN 5	rozpoznawanie potrzeb i współpraca z rodzicami	diagnoza funkcjonowania, szybka ścieżka pomocy, konsultacje i dostosowania
MEN 6	uzależnienia behawioralne, przemoc rówieśnicza i kryzysy	programy profilaktyczne, edukacja rówieśnicza, interwencje i sieć pomocy
MEN 7	świadome decyzje edukacyjno-zawodowe	orientacja zawodowa muzyka, ścieżki edukacyjne, rynek kultury i kompetencje przedsiębiorcze
MEN 8	interdyscyplinarność, projekty i ocenianie kształtujące	projekty artystyczno-społeczne, kryteria sukcesu, informacja zwrotna

Źródło	Kierunek	Realizacja w ZPSM
CEA 1	organizacja działań wspomagających procesy uczenia się	strategie uczenia się i ćwiczenia, planowanie pracy, informacja zwrotna, wsparcie motywacji i samodzielności z uwzględnieniem specyfiki przedmiotów artystycznych
CEA 2	przeciwdziałanie cyberprzemocy i przemocy rówieśniczej	monitorowanie bezpieczeństwa i respektowania norm, edukacja o zgłaszaniu i reagowaniu, podnoszenie kompetencji kadry oraz współpraca z rodzicami
CEA 3	przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym i innym	profilaktyka problemowego korzystania z Internetu, mediów społecznościowych, smartfonów, gier i hazardu oraz profilaktyka używania substancji; edukacja o FOMO i przeciążeniu informacyjnym

8. Cele strategiczne i zakładane rezultaty

Nr	Cel	Zakładany rezultat
1	Bezpieczne relacje	uczniowie znają zasady reagowania; dorośli reagują spójnie; ograniczenie zdarzeń przemocy i wykluczenia
2	Dobrostan i odporność	uczniowie rozpoznają napięcie, korzystają z pomocy i stosują strategie radzenia sobie ze stresem scenicznym
3	Zdrowie muzyka	wzrost wiedzy o ergonomii, słuchu, śnie, aktywności i pierwszej pomocy
4	Higiena cyfrowa	świadome korzystanie z telefonów i AI; większa aktywność off-line; bezpieczne zachowania w sieci
5	Włączenie i pomoc	wcześniejsze rozpoznawanie potrzeb, spójne wsparcie i współpraca z rodzicami
6	Odpowiedzialność społeczna	aktywność samorządowa, wolontariat, postawy obywatelskie, patriotyczne i proekologiczne
7	Rozwój edukacyjno-zawodowy	uczniowie znają możliwe ścieżki, swoje zasoby i realia pracy artystycznej
8	Kompetencje dorosłych	kadra i rodzice dysponują wspólnym językiem i wiedzą potrzebną do szybkiego wsparcia ucznia

9. Harmonogram działań wychowawczo-profilaktycznych

Skróty grup: OSM I – uczniowie szkoły podstawowej; OSM II – uczniowie liceum; PSM – uczniowie szkół muzycznych bez pionu ogólnokształcącego; D – działania dla dorosłych. Termin „cały rok" oznacza pracę bieżącą i reagowanie zgodnie z potrzebą.

9.1. Bezpieczne relacje i przeciwdziałanie przemocy

Działanie	Odbiorcy	Termin	Odpowiedzialni	Dokumentowanie / wskaźnik
Zajęcia integracyjne, kontrakty klasowe i zasady komunikacji bez przemocy. Kontrakty mają charakter wychowawczy i organizacyjny; nie ustanawiają nowych obowiązków, zakazów, sankcji ani ograniczeń niewynikających z prawa, Statutu lub obowiązujących regulaminów.	OSM I–II	IX–X	wychowawcy, specjaliści	kontrakty; wpisy w dzienniku; ankieta klimatu
Lekcje o hejcie, cyberprzemocy, zgodzie na publikację wizerunku i odpowiedzialności świadka	OSM I–II, PSM	X–II	wychowawcy, nauczyciele informatyki, pedagog	liczba zajęć; analiza przypadków
Edukacja rówieśnicza: jak reagować, jak zgłaszać i jak wspierać osobę pokrzywdzoną	OSM I–II	XI–IV	SU, opiekun SU, psycholog	inicjatywa SU; materiały uczniów
Konsekwentne stosowanie standardów ochrony małoletnich i procedur interwencji	wszyscy	cały rok	dyrektor, wszyscy pracownicy	rejestr interwencji zgodnie z zasadami ochrony danych

9.2. Zdrowie psychiczne i stres związany z kształceniem artystycznym

Działanie	Odbiorcy	Termin	Odpowiedzialni	Dokumentowanie / wskaźnik
Warsztaty: stres sceniczny, perfekcjonizm, błąd jako element uczenia się i przygotowanie do występu	OSM I–II, PSM	X–V	psycholog, nauczyciele artystyczni	zajęcia w każdej grupie wiekowej; ankieta użyteczności
Lekcje o emocjach, samoregulacji, śnie, odpoczynku i planowaniu obciążeń	OSM I–II	IX–III	wychowawcy, edukacja zdrowotna, psycholog	wpisy; osobiste plany równowagi bez oceniania danych wrażliwych
Upowszechnienie informacji: gdzie i jak uzyskać pomoc w szkole i poza nią	uczniowie, rodzice	IX i cały rok	specjaliści, wychowawcy	informacja w klasach i kanałach szkoły
Indywidualne konsultacje i działania selektywne lub wskazujące	potrzebujący	cały rok	psycholog, pedagog, wychowawcy	udzielona pomoc; kierowanie do właściwych placówek
Koordynacja obciążeń ucznia - wymiana informacji o planowanych egzaminach, przesłuchaniach, koncertach i dużych sprawdzianach w celu ograniczania ich nadmiernej kumulacji, z uwzględnieniem możliwości organizacyjnych szkoły i przepisów o ocenianiu	OSM I-II, PSM	cały rok	wychowawcy, nauczyciele ogólnokształcący i artystyczni, kierownicy sekcji	konsultacje; analiza kumulacji obciążeń; uzgodnione działania organizacyjne
Krótka anonimowa ankieta przeciążenia i dobrostanu oraz wykorzystanie zbiorczych wyników do korekty organizacji działań szkolnych	uczniowie	2 razy w roku	psycholog/pedagog, zespół ds. Programu	zbiorcze wyniki ankiety; wnioski do organizacji pracy
Wspomaganie procesów uczenia się: planowanie pracy i ćwiczenia, organizacja czasu, strategie uczenia się, koncentracja,	OSM I-II, PSM	IX-VI	nauczyciele ogólnokształcący i artystyczni, wychowawcy, specjaliści	zajęcia/materiały; samoocena przydatności strategii; obserwacja samodzielności

Działanie	Odbiorcy	Termin	Odpowiedzialni	Dokumentowanie / wskaźnik
motywacja i korzystanie z informacji zwrotnej, ze szczególnym uwzględnieniem pracy nad repertuarem i materiałem artystycznym				uczniów

9.3. Zdrowie muzyka, aktywność i pierwsza pomoc

Działanie	Odbiorcy	Termin	Odpowiedzialni	Dokumentowanie / wskaźnik
Ergonomia gry i śpiewu: rozgrzewka, przerwy, postawa, higiena głosu i zapobieganie przeciążeniom	OSM I–II, PSM	IX–VI	nauczyciele artystyczni, zaproszeni specjaliści	elementy w pracy bieżącej; warsztat lub materiały
Ochrona słuchu i bezpieczne poziomy ekspozycji na dźwięk	wszyscy uczniowie	XI–III	nauczyciele muzyki, pielęgniarka/specjalista	zajęcia i materiały informacyjne
Promowanie ruchu, snu, racjonalnego odżywiania i regeneracji	OSM I–II	cały rok	nauczyciele WF, edukacji zdrowotnej, wychowawcy	akcje i zajęcia; samoocena wiedzy
Ćwiczenie zasad pierwszej pomocy i reagowania w sytuacji zagrożenia	OSM I–II, PSM	IX–V	nauczyciele EDB, wychowawcy, ratownicy	ćwiczenia praktyczne; udział klas

9.4. Higiena cyfrowa, telefony, bezpieczeństwo w sieci i AI

Działanie	Odbiorcy	Termin	Odpowiedzialni	Dokumentowanie / wskaźnik
Zapoznanie z zasadami korzystania z telefonów wynikającymi ze Statutu szkoły i konsekwentne stosowanie zasad już obowiązujących. Program nie stanowi samodzielnej podstawy do wprowadzania dodatkowych ograniczeń.	uczniowie, rodzice	IX i cały rok	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele	potwierdzenie zapoznania; obserwacja stosowania
Tydzień higieny cyfrowej: równowaga on/off-line, sen, koncentracja i uzależnienia behawioralne	OSM I–II	II	zespół wychowawczy, SU, specjaliści	liczba działań; ankieta nawyków
Bezpieczne konta, phishing, prywatność, wizerunek i reagowanie na cyberprzemoc	OSM I–II, PSM	X–IV	informatyka, wychowawcy, Policja/specjalista	zajęcia; zadania praktyczne
Odpowiedzialne AI: weryfikacja informacji, autorstwo, prawa autorskie, dane osobowe i uczciwość	OSM I–II	XI–V	nauczyciele wszystkich przedmiotów	materiały i projekty ze wskazaniem użytych narzędzi; wspólne ustalenia edukacyjne dotyczące odpowiedzialnego AI nie tworzą samodzielnie nowych podstaw oceniania, sankcji ani odpowiedzialności ucznia

9.5. Profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych

Działanie	Odbiorcy	Termin	Odpowiedzialni	Dokumentowanie / wskaźnik
Diagnoza czynników ryzyka i chroniących, w tym używania substancji i zachowań behawioralnych	uczniowie, rodzice, kadra	do 30 IX	zespół ds. programu, specjaliści	anonimowe badania i ankiety do diagnozy ogólnej; wyniki analizowane i przedstawiane zbiorczo, bez danych służących identyfikacji poszczególnych uczniów
Zajęcia dostosowane do wieku: substancje psychoaktywne, nikotyna, alkohol, leki i presja grupy oraz uzależnienia behawioralne - problemowe korzystanie z Internetu, mediów społecznościowych, smartfonów i gier; FOMO i przeciążenie informacyjne	OSM I–II	XI–IV	wychowawcy, pedagog, edukacja zdrowotna	realizacja w klasach; materiały profilaktyczne
Wczesne rozpoznawanie sygnałów ostrzegawczych i szkolna interwencja profilaktyczna	D	X–III	dyrektor, specjaliści	szkolenie lub konsultacja dla kadry
Informacja dla rodziców o sygnałach ryzyka i miejscach pomocy	rodzice	XI–V	pedagog, psycholog	materiał/spotkanie; dostępność kontaktów

9.6. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna i edukacja włączająca

Działanie	Odbiorcy	Termin	Odpowiedzialni	Dokumentowanie / wskaźnik
Rozpoznawanie funkcjonowania ucznia w środowisku szkolnym i artystycznym, w tym wczesne zauważanie sygnałów przeciążenia, lęku wykonawczego oraz dolegliwości związanych z grą lub śpiewem	wszyscy uczniowie	cały rok	nauczyciele, w szczególności nauczyciel przedmiotu głównego, wychowawcy, specjaliści	obserwacje i konsultacje zgodnie z prawem; przekazywanie adekwatnych informacji wychowawcy, rodzicom lub specjalistom z poszanowaniem poufności
Zespołowe planowanie wsparcia i dostosowań, z udziałem rodziców i ucznia adekwatnym do wieku	potrzebujący	według potrzeb	specjaliści, wychowawcy, nauczyciele	ustalenia pomocy; ocena skuteczności
Wsparcie adaptacji nowych uczniów oraz uczniów zmieniających klasę lub etap	nowi uczniowie	IX–X	wychowawcy, nauczyciele instrumentu, SU	spotkania adaptacyjne; monitoring frekwencji i relacji
Konsultacje nauczycieli ogólnokształcących i artystycznych	D	cały rok	wychowawcy, specjaliści	uzgodnione działania; przepływ informacji z poszanowaniem poufności

9.7. Obywatelskość, patriotyzm, kultura, wolontariat i środowisko

Działanie	Odbiorcy	Termin	Odpowiedzialni	Dokumentowanie / wskaźnik
Udział w uroczystościach państwowych i szkolnych oraz poznawanie dziedzictwa muzycznego	wszyscy uczniowie	zgodnie z kalendarzem	nauczyciele, zespoły artystyczne	uroczystości, koncerty, projekty
Samorządność, konsultowanie spraw uczniów i odpowiedzialność za wspólnotę	OSM I–II, PSM	cały rok	SU, opiekunowie, dyrektor	inicjatywy i konsultacje uczniowskie

Działanie	Odbiorcy	Termin	Odpowiedzialni	Dokumentowanie / wskaźnik
Wolontariat i działania pomocowe, m.in. akcje społeczne i koncerty charytatywne	chętni uczniowie	cały rok	opiekun wolontariatu, SU, nauczyciele	liczba inicjatyw; refleksja uczestników
Odpowiedzialność za środowisko: ograniczanie odpadów, oszczędzanie zasobów i troska o przestrzeń	cała społeczność	cały rok	wychowawcy, SU, administracja	akcje; obserwacja praktyk

9.8. Doradztwo zawodowe, projekty i ocenianie wspierające

Działanie	Odbiorcy	Termin	Odpowiedzialni	Dokumentowanie / wskaźnik
Poznawanie ścieżek edukacyjnych i zawodowych w muzyce, kulturze i poza nimi	OSM II, PSM II	X–V	doradca zawodowy, nauczyciele artystyczni	spotkania z absolwentami i przedstawicielami zawodów
Rozpoznawanie zasobów, predyspozycji i ograniczeń; plan dalszego rozwoju	klasy końcowe	XI–IV	doradca, wychowawcy, specjaliści	indywidualny plan lub portfolio
Projekty interdyscyplinarne łączące muzykę z nauką, historią, technologią lub działaniem społecznym	OSM I–II	X–V	zespoły nauczycieli	co najmniej jedna inicjatywa szkolna lub etapowa
Stosowanie kryteriów sukcesu, samooceny i informacji zwrotnej	wszyscy uczniowie	cały rok	nauczyciele	obserwacja zajęć; przykłady informacji zwrotnej

9.9. Współpraca z rodzicami i rozwój kompetencji kadry

Działanie	Odbiorcy	Termin	Odpowiedzialni	Dokumentowanie / wskaźnik
Spotkania dla rodziców: stres, kryzys psychiczny, cyberprzemoc, uzależnienia i pomoc	rodzice	X–V	specjaliści, wychowawcy	minimum dwa działania informacyjne lub warsztatowe

Działanie	Odbiorcy	Termin	Odpowiedzialni	Dokumentowanie / wskaźnik
Uspójnienie komunikacji o frekwencji, bezpieczeństwie, telefonach i zasadach współpracy - jednolite informowanie o zasadach już obowiązujących; działanie nie służy ustanawianiu nowych zasad	rodzice, kadra	IX i cały rok	dyrektor, wychowawcy	jednolite komunikaty; analiza zgłoszeń
Doskonalenie kompetencji kadry zgodnie z rekomendacjami CEA 2026/2027: wspomaganie procesów uczenia się w szkole artystycznej, rozpoznawanie przemocy i cyberprzemocy, procedury interwencyjne oraz profilaktyka uzależnień behawioralnych i innych	nauczyciele	cały rok	liderzy zespołów, specjaliści	materiały/bibliografia; dzielenie się wiedzą w zespołach; wnioski do pracy
Szkolenia: przemoc, standardy ochrony małoletnich, pierwsza pomoc psychologiczna i interwencja	pracownicy	IX–IV	dyrektor, specjaliści	udział pracowników; materiały i wnioski

10. Kalendarz działań i kampanii

Miesiąc	Główne akcenty
Wrzesień	adaptacja i integracja; diagnoza czynników chroniących i ryzyka; zasady bezpieczeństwa, telefonów i pomocy; ćwiczenia pierwszej pomocy
Październik	zdrowie psychiczne, komunikacja i przeciwdziałanie przemocy; Różowy Październik – działania edukacyjne dostosowane do wieku
Listopad	patriotyzm i dziedzictwo; cyberbezpieczeństwo; ochrona słuchu; profilaktyka uzależnień
Grudzień	wolontariat, solidarność i działania pomocowe; kultura relacji przed okresem ocen i występów

Miesiąc	Główne akcenty
Styczeń	ewaluacja śródroczna; planowanie obciążeń, odpoczynek i sen; aktualizacja działań; spotkanie uczniowie-szkoła-rodzice poświęcone dobrostanowi, relacjom, obciążeniom i organizacji życia szkoły
Luty	Dzień Bezpiecznego Internetu; higiena cyfrowa, aktywność off-line i odpowiedzialne AI
Marzec	radzenie sobie ze stresem scenicznym; doradztwo zawodowe; zdrowie muzyka
Kwiecień	odpowiedzialność społeczna i środowiskowa; bezpieczeństwo i pierwsza pomoc
Maj	relacje, kultura słowa i przeciwdziałanie hejtowi; bezpieczne wyjazdy i wydarzenia
Czerwiec	bezpieczne wakacje; podsumowanie programu i rekomendacje na 2027/2028; spotkanie uczniowie-szkoła-rodzice poświęcone dobrostanowi, relacjom, obciążeniom i organizacji życia szkoły

11. Zasady reagowania i współpraca z instytucjami

W sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia pracownik niezwłocznie zapewnia bezpieczeństwo, wzywa odpowiednią pomoc i informuje dyrektora zgodnie z procedurami. W przypadkach przemocy, krzywdzenia, cyberprzemocy, używania substancji, kryzysu psychicznego lub ryzyka samobójczego stosuje się obowiązujące procedury, standardy ochrony małoletnich i przepisy prawa. Program nie zastępuje instrukcji interwencyjnych.

- każde zgłoszenie traktuje się poważnie, spokojnie i bez obwiniania osoby zgłaszającej;
- rodzice ucznia niepełnoletniego są informowani o działaniach dotyczących ich dziecka i - w zakresie przewidzianym prawem oraz adekwatnym do charakteru sprawy - włączani w ustalanie i realizację wsparcia; informacja obejmuje w szczególności charakter rozpoznanej trudności, planowane działania szkoły oraz dostępne formy pomocy. Ograniczenie zakresu informacji lub odstąpienie od uprzedniego informowania rodziców jest możliwe wyłącznie wtedy, gdy wynika to z przepisów prawa, obowiązujących standardów ochrony małoletnich, konieczności niezwłocznej ochrony życia lub zdrowia albo obowiązku zawiadomienia właściwych służb;
- nie prowadzi się mediacji, gdy zachodzi nierównowaga sił, przemoc lub zagrożenie bezpieczeństwa;
- rodziców włącza się zgodnie z prawem i dobrem ucznia; w sytuacjach ustawowych szkoła zawiadamia właściwe służby;
- Monitoring jest prowadzony przez cały rok, a ewaluacja śródroczna i roczna służy zarówno sprawdzeniu realizacji zaplanowanych działań, jak i ocenie ich efektów. Ocenia się w szczególności, czy uczniowie wiedzą, gdzie i jak szukać pomocy, czy zmienia się ich poczucie bezpieczeństwa i dobrostanu, czy znają sposoby radzenia sobie ze stresem i

przeciążeniem oraz czy działania szkoły odpowiadają na zdiagnozowane potrzeby. Dane analizuje się zbiorczo, z zachowaniem zasad ochrony prywatności.

12. Monitoring, ewaluacja i aktualizacja programu

Monitoring jest prowadzony przez cały rok, a ewaluacja śródroczna i roczna służy sprawdzeniu, czy działania zostały wykonane oraz czy przyniosły oczekiwane zmiany. Dane analizuje się zbiorczo, z zachowaniem zasad ochrony prywatności.

Obszar	Źródła danych	Termin	Odpowiedzialni
Realizacja	wpisy w dziennikach, sprawozdania zespołów, wykaz wydarzeń i szkoleń	I i VI 2027	zespół wychowawczy
Klimat i bezpieczeństwo	anonimowe ankiety uczniów, rozmowy, analiza zgłoszeń i interwencji; pytania o poczucie bezpieczeństwa i znajomość dróg pomocy	IX/X, I, V/VI	specjaliści, wychowawcy
Dobrostan	anonimowa ankieta samopoczucia i przeciążenia: stres, odpoczynek, kumulacja obciążeń, strategie radzenia sobie i dostęp do pomocy	IX/X i V	psycholog/pedagog
Higiena cyfrowa	ankieta nawyków, obserwacja stosowania zasad telefonów, analiza cyberzdarzeń	X i V	zespół ds. programu
Współpraca z rodzicami	frekwencja na spotkaniach, ankieta i analiza komunikacji	I i VI	wychowawcy, dyrektor
Skuteczność wsparcia	ocena realizacji zaleceń i uzgodnionych form pomocy	co najmniej raz w semestrze	specjaliści i zespoły

Wskaźniki interpretuje się jakościowo i w kontekście. Wzrost liczby zgłoszeń nie musi oznaczać pogorszenia bezpieczeństwa – może świadczyć o większym zaufaniu i znajomości dróg pomocy. Wnioski z ewaluacji stanowią podstawę programu na kolejny rok.

Aktualizacja: Zespół monitoruje zgodność Programu z obowiązującymi przepisami oraz dokumentami kierunkowymi. Drobne korekty techniczne i organizacyjne, które nie zmieniają zakresu praw i obowiązków ani merytorycznej treści Programu, mogą być dokonywane w toku realizacji. Każda zmiana merytoryczna Programu wchodzi w życie wyłącznie po przyjęciu jej przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.

13. Postanowienia końcowe

- działania wymagające zgody rodziców, przetwarzania danych lub udziału podmiotów zewnętrznych prowadzi się zgodnie z prawem, Statutem i obowiązującymi procedurami;
- wychowawcy dostosowują plan pracy klasy do diagnozy zespołu klasowego i dokumentują realizację;
- Niniejszy Program nie stanowi samodzielnej podstawy do ustanawiania nowych obowiązków, zakazów, ograniczeń lub sankcji wobec uczniów i rodziców. Uchwalenie Programu przez Radę Rodziców nie oznacza akceptacji przez Radę treści obecnych ani przyszłych procedur, regulaminów lub zasad, które nie stanowią jego integralnej części. Każda merytoryczna zmiana Programu wymaga przyjęcia w trybie właściwym dla jego uchwalenia.
- sprawy nieuregulowane w Programie rozstrzyga się na podstawie obowiązujących przepisów prawa i Statutu ZPSM w Elblągu.
- program jest udostępniany uczniom, rodzicom i pracownikom w sposób przyjęty w szkole;
- sprawy nieuregulowane rozstrzyga się na podstawie prawa, Statutu i decyzji właściwych organów szkoły.

Źródła oficjalne

Źródło	Adres
MEN – kierunki 2026/2027	https://www.gov.pl/web/edukacja/podstawowe-kierunki-realizacji-polityki-oswiatowej-panstwa-w-roku-szkolnym-20262028
CEA – rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne	https://www.gov.pl/web/cea/rekomendacje-wychowawczo-profilaktyczne
ZPSM Elbląg – podstawowe informacje	https://www.gov.pl/web/zpsmelblag/podstawowe-informacje
Internetowy System Aktów Prawnych	https://isap.sejm.gov.pl/

Załącznik – minimalny zestaw narzędzi monitorowania

A. Pytania do anonimowej ankiety uczniowskiej

- Czy czuję się w szkole bezpiecznie i wiem, komu zgłosić problem?
- Czy dorośli reagują, gdy dochodzi do wyśmiewania, przemocy lub naruszenia granic?
- Czy mam w szkole przynajmniej jedną osobę dorosłą, do której mogę zwrócić się o pomoc?
- Czy potrafię rozpoznać przeciążenie i znam sposoby radzenia sobie ze stresem przed występem?
- Czy mam wystarczająco dużo czasu na sen, odpoczynek i aktywność niezwiązaną z ekranem?

- Czy znam zasady bezpiecznego publikowania zdjęć i korzystania z AI?
- Które działania szkoły były dla mnie najbardziej pomocne? Co należy zmienić?

B. Pytania do ewaluacji dla rodziców i nauczycieli

- Czy zasady reagowania, komunikacji i uzyskiwania pomocy są jasne?
- Jakie czynniki obecnie najbardziej wspierają uczniów, a jakie zwiększają ryzyko?
- Czy działania dotyczące stresu, relacji i higieny cyfrowej odpowiadają potrzebom?
- Czy współpraca nauczycieli ogólnokształcących i artystycznych umożliwia szybkie wsparcie?
- Które zadania należy kontynuować, zmodyfikować lub zakończyć?

C. Karta monitorowania działania

Pole	Informacja do uzupełnienia
Nazwa działania	
Cel programu	
Odbiorcy i termin	
Realizatorzy	
Liczba uczestników / zakres	
Co się udało	
Trudności	
Wniosek do dalszej pracy	

Podpisy

Przewodniczący Rady Rodziców: .....

Dyrektor Szkoły: ..... WICEDYREKTOR Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. Kazimierza Wiłkomirskiego w Elblągu mgr Elżbieta Klonowska

Data przyjęcia programu: 29.09.2026 r.

UCHWAŁA NR 2/09/2026 RADY RODZICÓW
ZESPOŁU PAŃSTWOWYCH SZKÓŁ MUZYCZNYCH
IM. KAZIMIERZA WIŁKOMIRSKIEGO W ELBLĄGU

z dnia 29 września 2026 r.

w sprawie: uchwalenia Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. Kazimierza Wiłkomirskiego w Elblągu na rok szkolny 2026/2027

Podstawa prawna:

• art. 26 oraz art. 84 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;

• Statut Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. Kazimierza Wiłkomirskiego w Elblągu.

Rada Rodziców Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. Kazimierza Wiłkomirskiego w Elblągu, w porozumieniu z Radą Pedagogiczną, uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. Kazimierza Wiłkomirskiego w Elblągu na rok szkolny 2026/2027, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Program, o którym mowa w § 1, obejmuje szkoły wchodzące w skład Zespołu i jest realizowany w roku szkolnym 2026/2027.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wynik głosowania: ZA: 6 PRZECIW: – WSTRZYMUJĄCYCH SIĘ: –

Uchwała została podjęta / ~~nie została podjęta.~~*

Podpisy:

Przewodniczący Rady Rodziców — Sekretarz Rady Rodziców

Widełka Wdowczyk-Fedowicz — Marta Kaczałek

Załącznik nr 1: Program Wychowawczo-Profilaktyczny ZPSM w Elblągu na rok szkolny 2026/2027.

* niepotrzebne skreślić